

Јован Глигоријевић

МЕТОДИЧКИ ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВУ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

у шестом разреду основне школе

Београд, 2009.

УРЕДНИК
Биљана Бодирога

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКА ОБРАДА
Ликовно-графичка редакција БИГЗ школство

© БИГЗ школство д.о.о.
Ниједан део ове књиге не сме да се умножава,
копира, нити на било који други начин репродукује
без писмене дозволе издавача.

САДРЖАЈ

Увод	4
Циљеви и задаци	6
Облици рада	7
Методе рада	8
Наставна средства	9
Предлог образовних стандарда	10
Годишњи план образовно васпитног рада	15
Месечни планови рада наставника	16
Предлози наставних припрема	21

Методички приручник за наставу ликовне културе намењен је вама, наставницима ликовне културе, који обликујете и предајете наставно градиво.

Обухвата:

1. Кратак методички увод који има за циљ да вас подсети на основне циљеве и задатке, као и на наставне облике и методе које се користе у настави ликовне културе за пети разред.
2. Оперативни план рада који је подељен на Годишњи план рада и Месечне планове прилагођене фонду часова.
3. Предлог припрема за наставне часове са простором за белешке у које можете унети лична запажања и примедбе које би вам биле од користи у наредној школској години.
4. Предлог образовних стандарда за крај обавезног образовања.

Методички приручник за наставу ликовне културе се базира на раду бројних ликовних педагога и учитеља који су својим педагошким залагањима допринели креативном развоју ученика као и развоју овог подручја у целини.

Полазећи од наставног плана и програма овај приручник прати њиме предвиђено градиво. Он се допуњује са уџбеником и његов је пратилац у пракси.

Предлози припрема за наставне часове су урађени у складу са узрастом ученика, њиховим различитим могућностима, способностима и интересовањима. Предложени типови часа, облици рада, методе и наставна средства, као и сам садржај часа, могу бити мењани, допуњавани и прилагођавани тренутној ситуацији и потребама.

Предложени тип часа је најчешће обрада (која подразумева и обраду градива кроз практичан рад) или часови вежбе који поред практичног рада подразумевају и утврђивање. Такав предлог долази из жеље да се ученици мотивишу за решавање ликовних проблема кроз лично истраживање и ликовну игру. Часови проверавања нису наведени због специфичности сваке школе и одељења. Препоручује се да сваки ученик добије оцену за сваки практичан рад, труд и залагање на часу као и за разумевање градива.

У складу са препорученим типовима часа и облик рада је најчешће комбиновани, фронтално-индивидуални или фронтално-групни, при чему се фронтални део односи на обраду или утврђивање градива док се индивидуални и групни облик рада односе на практични рад на часу.

У највећем броју случајева препоручено је да се часови естетске анализе одрже у простору галерије, музеја или атељеа уметника ради упознавања ученика са оригиналним ументичким делима и начинима њиховог настанка као и развијању навика код ученика да посећују места од културног значаја.

Наставна средства би требало користити на што разноврсније начине како би се ученицима непосредно указало на постојање ликовних проблема у природи, савременом свету и медијима као и у њиховом непосредном окружењу.

Препоручено коришћење различитих метода рада чини наставу занимљивијом и интересантнијом. Поступно прилажење проблему, уз адекватне примере из света који нас окружује и разноврсне примере из историје уметности, уз практичан рад и радионицу, игровне активности и истраживачки рад ученика најчешћи су препоручени комбиновани метод рада. Циљ оваквог приступа настави, уз одговарајућу корелацију са другим наставним предметима, је развијање дивергентних идеја код ученика при чему се различите сазнајне функције повезују са средствима ликовног изражавања.

Уџбенички комплет Ликовна култура 6, чине уџбеник ликовне културе са CD-ом и ликовна мапа за шести разред основне школе. Уџбенички комплет у потпуности прати Наставни план и програм издат од стране Министарства просвете. Уџбенички комплет у првом плану има ученика, што се види кроз начин презентације садржаја.

Уџбеник је прегледан са јасно назначеним наставним целинама. Свака од целина, као и свака лекција почиње фотографијом из свакодневног живота која ученика уводи у лекцију. Текст лекција је подељен на кратке пасусе илустроване примерима. Примери су изабрани тако да на недвосмислен начин илуструју текст а да при том приказују дела настала у разним епохама историје уметности, изведена у различитим техникама и материјалима. Поред основног текста постоји и додатни текст одштампан зеленом бојом који даје додатне информације о уметницима, њиховим делима, правцима у уметности, занимљивостима и слично. Сваки нови термин и уметнички правац су одштампани подељаним словима, посебно објашњени и где је то било потребно, додатно објашњени у појмовнику на крају књиге. На крају сваке лекције налази се низ задатака који ученике наводе да се одређеном ликовном проблему самостално посвете у своје слободно време.

Пратећи CD за ученике у себи садржи биографије уметника наведених у уџбенику, линкове за интернет сајтове који се баве ликовним проблемима описаним у уџбенику, квиз из области које уџбеник обрађује, игрице преко којих ученици пролазе кроз градиво, додатне информације о одређеним областима, анимирани филм повезан са одређеним лекцијама и компјутерски програм за колажирање.

Ликовна мапа за ученике у себи садржи различите врсте папира. Средства из ликовне мапе се могу употребити на различите начине и прилагодити свакој наставној јединици.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задачи наставе ликовне културе:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Типови часа:

1. Обрада
2. Вежбе
3. Естетска анализа

ОБЛИЦИ РАДА

Фронтални облик рада

Облик наставног рада у коме наставник истовремено поучава све ученике. Он припрема ученике за наставу, обрађује нове наставне садржаје, увежбава ученике, понавља и систематизује градиво уз усмено проверавање и оцењивање. Фронтални облик рада не би требало да буде једини облик организације наставе јер има доста недостатака. Овај облик рада је економичан, али би га требало комбиновати са другим облицима рада. Боље је да наставник објашњава градиво, излаже и демонстрира, а истовремено разговара са ученицима и подстиче их на сарадњу. Иако ради са целим одељењем, наставник мора водити рачуна о индивидуалним разликама ученика. Слабије ученике наставник треба да подстиче на рад и тако онемогућава појединцима пасиван однос у наставном процесу.

Групни рад

Ученици једног одељења поделе се на више група, од по два и више ученика, које на часу раде исте или различите задатке под руководством наставника. Бројност групе зависи од старости ученика, средстава за рад и броја ученика у одељењу. Наставник планира и припрема рад група; даје задужења сваком члану групе понаособ. Ученици добијају могућности за сопствене активности и иницијативу кроз реализацију задатака групе. Групе раде самостално, а представник групе подноси резултате рада целом одељењу. Следи обједињавање резултата рада група под руководством наставника. Овакав облик активира ученике у наставном процесу и оспособљава их за самостално стицање знања, умења и навика, подстиче и развија међусобну сарадњу ученика, а под руководством је наставника.

Индивидуалан рад

У индивидуалном облику рада сваки ученик ради самостално на одређеном задатку или сви ученици раде самостално на истом задатку. Сваки ученик ради својим стилем и темпом, те се код ученика развија самосталност и креативност. При задавању задатака наставник треба да води рачуна о индивидуалним разликама ученика.

Комбиновани рад

Под комбинованим радом подразумевамо коришћење више различитих облика рада током једног наставног часа.

Постоје различите класификације наставних метода. Наведене су оне које се најчешће користе и које би требало користити у пракси. Ради осавремењавања наставе пожељно би било да се чешће користе наставне методе под редним бројем 2, 5, 6 и 7. Наставник може користити и друге наставне методе које нису овде наведене.

1. Вербални методи:

Монолошки – усмено излагање, предавање, описивање и објашњавање.

Дијалoшки – слободан разговор (комуникација са ученицима), дискусија (полемика, расправа, супротстављање мишљења аргументима)

2. Решавање проблема – хеуристички приступ

Наставник поступно води ученике кроз процес откривања приликом решавања проблема.

3. Рад на тексту и писани радови

Коришћење уџбеника и шире литературе, илустрација, цртежа, дијаграма, графика, шема и самостални радови ученика (школски писмени задаци, контролне вежбе, тестови и реферати).

4. Демонстративни методи

Приказивање карата, шема, скица, појава, стања, активности, филмова, пројекција и друго.

5. Практичан рад и радионица

Лабораторијски, експериментални, различите врсте практичних вежби и радионица.

6. Игровне активности

Стваралачке, уметничке, драмске, логичке и друге игре као и задаци отвореног типа у језичком, логичко-математичком, телесно-кинетичком, визуелно просторином, емоционално-социјалном и домену музичке културе.

7. Истраживачки рад ученика

Увођење ученика у поступак научног истраживања на сопственом истраживачком пројекту.

8. Комбинован метод

Овим методом се омогућава истовремено коришћење различитих метода. Постоји више класификација наставних средстава, овде је дата једна од њих.

Текстуална: штампани и писани текстови

Визуелна: предмети, фотографије, дијаслике, цртежи, карте, шеме, дијаграми, симболи итд.

Аудитивна: шумови у природи, музички и тонски ефекти, звучни ефекти итд.

Аудио-визуелна: дијафилм са текстом, музиком и звуцима, филмови, ТВ емисије, видео касете, школска телевизија, настава уз помоћ рачунара, видео-пројектора и др.

Мануелна: разноврсни алати, машине, инструменти, апарати, препарати, предмети, материјали и др.

Помоћно-техничка: разноврсне табле, столице, апликатори, показивачи и др.

ПРЕДЛОГ ОБРАЗОВНИХ СТАНДАРДА

Документ *Предлој образовних стандарда за крај обавезној образовања* настао је као резултат рада у оквиру пројекта Министарства просвете и спорта Републике Србије *Развој школства у Републици Србији*, а реализовао га је Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Образовни стандарди су искази о темељним знањима, вештинама и умењима које ученици треба да стекну до одређеног нивоа у образовању. Основна карактеристика образовних стандарда је то што су дефинисани у терминима мерљивог понашања ученика. Засновани су на емпиријским подацима, а степен њихове остварености може се, из године у годину, емпиријски проверавати. На основу тих провера и пратећих анализа, у интервалима од 4 до 5 година, стандарде је потребно ревидирати. У образовним документима смо и до сада имали формулисане циљеве и задатке за све нивое образовања који се експлицитно наводе у наставним програмима за поједине предмете. Између стандарда, како су у овом документу постављени, и циљева наведених у наставним програмима постоје разлике, како у функцији коју имају тако и у степену операционализације и у прецизности исказа. Формулације стандарда су конкретне, оперативне и дате у исказима шта ученик зна, може и уме и могуће их је проверити тестирањем или посматрањем. Стандарди су резултат процеса у току којег долази до усаглашавања између ефеката које је образовни систем остварио и оних које треба да постигне у *наредном кораку*.

Карактеристике образовних стандарда

1. Проверљивост спецификованих образовних исхода

Образовни стандарди односе се на конкретна и мерљива, за предмет специфична, знања и умења и вештине ученика.

2. Фокус на темељним знањима

Образовни стандарди конкретизују темељне исходе учења, структурна знања из неке области. Они не покушавају да опишу све детаље и сву разноликост предметног садржаја, већ оно што је најбитније.

3. Кумулативност

Образовни стандарди узимају у обзир сва битна знања која ученик стиче током школовања. Такође, највиши нивои знања подразумевају овладаност садржајима са претходних нивоа.

4. Диференцијација

Образовни стандарди праве разлику између различитих нивоа постигнућа, према степену остваривања компетенције коју описују.

5. Разумљивост

Образовни стандарди су формулисани јасно, концизно и помоћу појмова разумљивих за све учеснике у систему образовања.

6. Изводљивост

Захтеви који су дефинисани у оквиру стандарда представљају изазов за ученике и наставнике, а могу бити остварени уз адекватно ангажовање.

7. Обавезност за све

Образовни стандарди се примењују на све ученике.

Нивои постигнућа

Образовни стандарди формулисани су на три нивоа постигнућа.

1. Основни ниво

На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења, то су функционална и трансферна постигнућа неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Овде су смештена и она знања и умења која нису једноставна, али су тако темељна да заслужују посебан напор, који је потребан да би њима овладали готово сви ученици.

2. Средњи ниво

На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да покаже. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

3. Напредни ниво

На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама.

Намена образовних стандарда

Документ о образовним стандардима данас има већина земаља, а у Европи готово све земље. Једна од намена оваквих докумената јесте да уједначе квалитет функционисања све више децентрализованих образовних система, како на националном, тако и на интернационалном нивоу. Стандарди обезбеђују да сви ученици на крају одређеног образовног нивоа имају једнако квалитетна знања.

Образовни стандарди објективизују и стандардизују школско оцењивање знања. На школским оценама су засноване далекосежне животне одлуке, као

што је избор школе и професије. Међутим, критеријуми оцењивања које примењују наставници могу бити субјективни. Проблем са различитим критеријумима оцењивања не може бити решен без усаглашених стандарда ученичких постигнућа. Када су критеријуми јасно и прецизно дефинисани, као што је то случај са образовним стандардима, наставник може лако да их примени. Тиме се повећава објективност свакодневног школског оцењивања, као и упоредивост школских оцена, што уједначава шансе ученика при упису у наредни ниво школовања. Уз то, стандарди омогућавају одговарајућим стручним институцијама да развијају наставне материјале који ће бити квалитетна подршка наставнику и ученицима у њиховом свакодневном раду.

Стандарди ће помоћи наставницима да јасније сагледају хијерархију образовних циљева и задатака и да усмере напоре ка налажењу оних наставних облика, метода и средстава који у највећој мери доприносе њиховом остваривању. Стандарди ће омогућити ученицима увид у то шта се од њих очекује, шта треба да науче и како ће се њихово учење проверавати, што ће им помоћи да усмере додатну пажњу и напоре на суштинске делове градива. Ученици ће моћи да преузму већу одговорност за сопствено учење када знају шта се од њих очекује и које стандарде треба да остваре. Такође, њима се унапређује комуникација између школе и родитеља који сада тачно знају шта могу да очекују од школе у погледу образовања деце и могу активно да помогну у раду школе.

Образовни стандарди су дефинисани за следеће области ликовне културе:

- медији, материјали и технике визуелних уметности
- елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) визуелних уметности
- улога, развој и различитост визуелних уметности

Термином визуелна уметност обухваћени су традиционални медији ликовних и примењених уметности (цртање, сликање, вајање, графика, керамика, кисти-мографија...), савремени медији (телевизија, филм, сви облици дизајна и дигиталне уметности...), архитектура, фолклорна уметност, уметнички занати (ткање, грнчарија, накит, радови у дрвету, папиру и другим материјалима).

У оквиру сваке области развијени су кратки искази по нивоима, тј. описане су способности, знања и вештине ученика. Они су дефинисани преко кључних компоненти учења:

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на основном – 1. нивоу:

1. Медији, материјали и технике визуелних уметности

ЛК.1.1.1. – разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности

ЛК.1.1.2. – изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове

ЛК.1.1.3. – описује свој ради и радове других (нпр. исказује утисак)

2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности

ЛК.1.2.3. – описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)

3. Улога, развој и различитост визуелних уметности

ЛК.1.3.1. – описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода

ЛК.1.3.2. – зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...)

ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...)

ЛК.1.3.4. – зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу

Стандарди су означени на следећи начин: скраћеница за назив предмета (ЛК – ликовна култура); први број као ознака за ниво (1. – основни ниво, 2. – средњи ниво, 3. – напредни ниво); други број као ознака за област (1.,2. и 3) и трећи број као редни број стандарда у одређеној области на одређеном нивоу.

Стандарди ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из различитих области.

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на средњем – 2. нивоу:

1. Медији, материјали и технике визуелних уметности

ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности

ЛК.2.1.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)

2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности

ЛК.2.2.1. – одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт

ЛК.2.2.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)

3. Улога, развој и различитост визуелних уметности

ЛК.2.3.1. – лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст

Стандарди ЛК.2.1.2. и ЛК.2.2.2. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синтетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из разних области.

Следећи искази описују шта ученик-ца зна и уме на напредном – 3. нивоу:

1. Медији, материјали и технике визуелних уметности

ЛК.3.1.1. – познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности

ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју

2. Елементи, принципи и садржаји (теме, мотиви, идеје...) Визуелних уметности

ЛК.3.2.1. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју

ЛК.3.2.2. – изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат

ЛК.3.2.3. – користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других

ЛК.3.2.4. – уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других

3. Улога, развој и различитост визуелних уметности

ЛК.3.3.1. – анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)

ЛК.3.3.2. – описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности

ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности

ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.

Стандарди ЛК.3.1.2. и ЛК.3.2.1. се понављају. Они припадају и остварују се и у првој (1. Медији, материјали и технике визуелних уметности) и у другој области (2. Елементи, принципи и садржаји визуелних уметности). Разлог за такво понављање проистиче из специфичне, синтетичке природе учења у оквиру предмета Ликовна култура. Такође, у складу је са активностима које се спроводе на часу у оквиру којих се увек прожимају садржаји из разних области.

ГОДИШЊИ ПЛАН ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ИЗ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ

1)	развију ликовно-естетски сензибилитет (осетљивост) за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима
2)	покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло-тамно, облик-боја, простор, композиција
3)	посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности
4)	развијају љубав према ликовном наслеђу
5)	оспособљавају се за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развију интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења
6)	развију способности за креативно и апстрактно мишљење
7)	развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду
8)	развију индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног уметничког наслеђа

ТЕМАТСКИ ПЛАН РАДА

Р. БР.	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА			
		ОБРАДА	ВЕЖБАЊЕ	ЕСТЕТСКА АНАЛИЗА	УКУПНО
1.	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	2	1	1	4
2.	ТЕКСТУРА	4	1	1	6
4.	СВЕТЛИНА	5	2	1	8
5.	БОЈА	8	3	1	12
6.	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ	1	1	1	3
7.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	1	1	1	3
УКУПНО		22	9	5	36

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: СЕПТЕМБАР

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
1.	1	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	обрада	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, биологија, географија, музичка култура	аудио-визуелна мануелна, помоћно -техничка
	2	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	обрада	комбиновани	комбиновани	биологија, географија, музичка култура	аудио-визуелна мануелна, помоћно -техничка
	3	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	вежбе	комбиновани	комбиновани	биологија, музичка култура	аудио-визуелна мануелна, помоћно -техничка
	4	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама светлинама, облицима и волуменима	система-тизација	комбиновани	комбиновани	грађанско васпитање	визуелна, помоћно -техничка
2.	5	Текстура	обрада	комбиновани	комбиновани	биологија, географија	визуелна, мануелна

МЕСЕЦ: ОКТОБАР

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
2.	6	Текстура	обрада	комбиновани	комбиновани	биологија, географија	визуелна, мануелна
	7	Текстура	обрада	комбиновани	комбиновани	биологија, географија, техничко образовање и информатика	визуелна, мануелна
	8	Текстура	обрада	комбиновани	комбиновани	географија, биологија	визуелна, мануелна
	9	Текстура	вежбе	комбиновани	комбиновани	музичка култура, физичко васпитање	визуелна, мануелна

МЕСЕЦ: НОВЕМБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
2.	10	Текстура	система-тизација	комбиновани	комбиновани	биологија, географија, грађанско васпитање	визуелна
	11	Светлина	обрада	комбиновани	комбиновани	географија, техничко и информатичко образовање	аудио-визуелна, мануелна
3.	12	Светлина	обрада	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, музичка култура	текстуална, аудио-визуелна
	13	Светлина	обрада			географија, музичка култура, физичко васпитање	визуелна, текстуална

МЕСЕЦ: ДЕЦЕМБАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	14	Светлина	вежба	комбиновани	комбиновани	географија, музичка култура, физичко васпитање	визуелна, текстуална
	15	Светлина	вежба	комбиновани	вербални	историја, музичка култура	визуелна, текстуална, мануелна, помоћно-техничка
3.	16	Светлина	вежба	комбиновани	комбиновани	географија, биологија, техничко, математика, физичко	визуелна, текстуална
	17	Светлина	вежба	комбиновани	комбиновани	географија, биологија, техничко, математика, физичко	визуелна

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: ЈАНУАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
3.	18	Светлина	система-тизација	комбиновани	комбиновани	математика, биологија, техничко	визуелна, текстуална, мануелна
4.	19	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, музичка култура	визуелна, текстуална мануелна, помоћно-техничка

МЕСЕЦ: ФЕБРУАР		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	20	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, музичка култура	визуелна, текстуална
	21	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, географија	визуелна, текстуална
	22	Боја	вежбе	комбиновани	комбиновани	историја, географија	визуелна, текстуална
	23	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	математика, биологија, историја	визуелна, текстуална

МЕСЕЦ: МАРТ		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	24	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	математика , биологија, историја	визуелна, текстуална
	25	Боја	вежба	комбиновани	комбиновани	математика , биологија, историја	визуелна, текстуална
	26	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја	визуелна, текстуална
	27	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, биологија, географија,	визуелна, текстуална

МЕСЕЦ: АПРИЛ		НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1					
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА
4.	28	Боја	вежба	комбиновани	комбиновани	историја, биологија, географија	аудио-визуелна, помоћно-техничка
	29	Боја	обрада	комбиновани	комбиновани	историја, биологија,	визуелна
	30	Боја	систематизација	комбиновани	комбиновани	грађанско васпитање	аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка

МЕСЕЧНИ ПЛАНОВИ РАДА НАСТАВНИКА

МЕСЕЦ: МАЈ							НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1						
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА						
5.	31	Свет уобразиље у ликовним делима	обрада	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура	текстуална, визуелна						
	32	Свет уобразиље у ликовним делима	вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура	текстуална, аудио-визуелна, помоћнотехничка						
	33	Свет уобразиље у ликовним делима	система-тизација	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, историја, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура	текстуална, аудио-визуелна, помоћнотехничка						
6.	34	Визуелно споразумевање	обрада	фронтални	комбиновани	српски језик и књижевност, математика, историја, биологија, географија, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка						

МЕСЕЦ: ЈУН							НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1						
РЕД. БР. ТЕМЕ	РЕД. БР. ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ТИП ЧАСА	ОБЛИК РАДА	МЕТОД РАДА	КОРЕЛАЦИЈА	НАСТАВНА СРЕДСТВА						
6.	35	Визуелно споразумевање	вежбање	комбиновани	комбиновани	српски језик и књижевност, математика, историја, биологија, географија, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура, физичко васпитање, техничко образовање и информатика	мануелна, помоћно-техничка						
	36	Визуелно споразумевање	система-тизација	комбиновани	комбиновани								

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 1	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА, СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	Метод рада	вербални, решавање проблема -херуистички приступ, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима.	Корелација	српски језик и књижевност, биологија, географија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	аудио-визуелна, мануелна и помоћно техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљиво- сти за спонтани ритам и боју, способности за креативно и апстрактно мишљење. Доживљавање, посматрање и естетско процењивање дела ликовних уметности. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	материјал за цртање по избору	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
<p>Уводни део часа посветити подсећању на градиво из петог разреда: шта је ритам, како опажамо визуелни ритам, какав утисак он ствара у ликовним делима; какви ритмови постоје и како их препознајемо, који су ликовни елементи и како граде, кроз ритам и ритмику, ликовно дело... Подсетити на значење појма „спонтано“ и „спонтаност“.</p> <p>Кроз илустрације и дијалог са ученицима полако ући у свет односа и усаглашености: боја, линија, бојених мрља, односа светлина, односа величина. Подстакнути игре и развој маште с односима боја и материјала. Кроз пример апстрактног експресионизма показати смисао и циљ тежње за непосредним, спонтаним изражавањем који се јавља у 20. веку.</p>				
Главни део часа				
<p>Ученицима дати задатак да слободно шарају по папиру. Могу користити било коју врсту материјала за цртање. По могућству пустити две или три музичке нумере различитих извођача, различитог темпа и ритма. Подстицати ученике да прате ритам музике и да га пренесу на папир. Након десетак минута ученицима рећи да пажљиво погледају свој цртеж са свих страна, да пронађу облике који су им познати и да их на неки начин нагласе и учине препознатљивим и другима.</p>				
Завршни део часа				
<p>Последњих десетак минута часа поново проћи кроз наставну јединицу и кроз питања и дијалог са ученицима утврдити и освежити стара знања о ритму и природи ритма и ново схваћено спонтано изражавање и манипулисање ликовним елементима. Направити естетску анализу радова и мању изложбу на табли.</p>				
Потребан материјал и прибор за следећи час		темпере и водене боје		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 2	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	Метод рада	вербални, демонстративни, игровне активности	
Наставна јединица	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима	Корелација	биологија, географија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање уознавањем слободног ритмичког ком- поновања ликовних елемената: линија, облика и боја. Опажање ритма линија, боја и облика. Проширивање сазнања и искуства уче- ника у коришћењу средстава и материја- ла ликовног изражавања и обликовања	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере и водене боје	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Подсетити ученике на претходни час и на основне научене појмове. Направити мању демонстрацију разливања тушева у боји у посуди са водом и тиме подстаћи ученике да постигну сличан ефекат темперама на папиру. Подсетити ученике на могућност мешања боја путем технике монотипије при чему се добија пастуознији намаз. Уз репродукције подсетити ученике на могућност сликања „накапавањем“. Указати ученицима на постизање контраста између ових техника и подстаћи их да те контрасте користе у раду.				
Главни део часа				
Ученицима дати задатак да слободно шарају по папиру користећи темпере или водене боје. Као и на претходном часу, ученицима пустити музику коју могу пратити у свом раду. Подстицати ученике да прате ритам музике и да га пренесу на папир. Пратити ученике и повремено их опомињати да прекину са радом и да започну други рад док се први довољно осуши да би могао да прими нову количину боје. Сваки ученик би требало да уради бар два рада. Обилазити ученике и по потреби, давати сугестије или савете. Када ученици приведу крају радове рећи им да, као и на претходном часу, погледају рад са свих страна, да пронађу на шта их асоцира и да му дају одговарајући назив без додатних интервенција.				
Завршни део часа				
Направити естетску анализу радова, пустити ученике да сами говоре о својим радовима и направити изложбу радова на табли.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	поликolor боје, препарирани триплекс папир			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 3	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА, СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	Метод рада	вербални, игровне активности	
Наставна јединица	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима	Корелација	биологија, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	аудио-визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљиво- сти за спонтани ритам и боју, способно- сти за креативно и апстрактно мишљење посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Развијање способности сарадње и само- поуздања у тимском раду.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	поликолор боје и препарирани триплекс папир	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Преко радова са претходног часа увести ученике у наставну јединицу. Обавити краћи разговор са ученицима ради подсећања на основне појмове и знања стечена на претходним часовима.				
Главни део часа				
Поделити ученике у групе, поделити им материјал и задати им да ураде заједнички рад без одређених мотива на папирима већег формата (100x70cm или већим). У току рада обилазити групе и по потреби давати савете техничке природе. Подстицати ученике да круже око радова и да их сликају са свих страна. И на овом часу може се користити музика као инспирација. Пред крај овог дела часа свака група би свом раду требало да да одговарајући назив.				
Завршни део часа				
Направити естетску анализу радова, пустити ученике да сами говоре о својим радовима и направити изложбу радова у учионици.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	радови са претходних часова, селотејп, прибадаче			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 4	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални	
Наставна тема	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА	Метод рада	игровне активности	
Наставна јединица	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима – естетска анализа	Корелација	грађанско васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљиво- сти за спонтани ритам и боју, способности за креативно и апстрактно мишљење. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Развијање способности сарадње и само- поуздања у тимском раду.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	радови са претходних часова, селотејп и прибадаче	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Ученицима поделити све радове са претходних часова.				
Главни део часа				
У учионици или другој просторији школе направити изложбу од свих радова са претходних часова. У току качења радова разговарати са ученицима о распореду и проналажењу адекватног места за сваки рад. Са ученицима, фронтално и индивидуално водити разговор о радовима, и подстицати их да и међусобно разговарају о њима. Алтернативно, ученике је могуће одвести у музеј или галерију уколико је у току изложба која у свом склопу садржи и радове апстрактног експресионизма.				
Завршни део часа				
По завршетку поставке позвати разредног старешину одељења да види изложбу. Пустити ученике да му сами причају о својим радовима. Неколико ученика задужити да догађај фотографишу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, пастели, угљен и меке оловке			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 5	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	вербални, демонстративни, решавање проблема -херуистички приступ, истраживачки рад ученика, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Текстуралне и тактилне вредности површине и облика	Корелација	биологија, географија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљиво- сти за текстуру. Оспособљавање за стваралачко прено- шење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и ап- страктног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Развијање интересовања за оплемењива- ње и заштиту природе и унапређење културе живљења.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, пастели, угљен и меке оловке	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
<p>Кроз питања поразговарати са ученицима о свету који нас окружује, о свим стварима и бићима и упутити их на размишљање по чему све што опажамо разликујемо. Утврдити да су то облици, боје и површине текстуре. Појаснити сам појам текстуре и објаснити да је то ознака за квалитет површина.</p> <p>Објаснити начин визуелног сазнавања квалитета површине, као и тактилног путем додира. Текстуре могу да буду глатке, храпаве, тврде, лепљиве, влажне, а разликују се и по сјају. Када су површине неравне, светлост се расипа и оне делују „мат“. Сјајне су или глатке када се светлост одбија у једном правцу (површина воде, огледала). Приказати увеличане текстуре различитих материјала.</p> <p>Приказати примере текстуре на предметима из околине и у ликовним делима кроз историју уметности.</p>				
Главни део часа				
Задати ученицима задатак да темперама на папиру увеличано прикажу једну текстуру по жељи. Подсећати ученике на радове са ранијих часова и како су многи радови који су настали спонтано својим текстурама подсећали на различите материјале. Подстицати ученике да користе све начине доношења боје као и комбиновање материјала ради добијања убедљивије текстуре.				
Завршни део часа				
Позивати ученике да одељењу представе своје радове. Препустити ученицима да их коментаришу, анализирају и критикују. По потреби указивати на успешно решен проблем или на ликовне вредности радова.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		глина и алати за обраду глине		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 6	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	вербални, демонстративни, практичан рад и радионица	
Наставна јединица	Материјали (традиционални и савремени) и врсте материјала	Корелација	биологија, географија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за текстуру. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	глина и алати за обраду глине	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Шта је текстура, како је опажамо и сазнајемо, врсте текстуре, њихове структуре и реакције на светлост. Приказати ученицима дела из историје уметности на којима су текстуре верно приказане и дати објашњења на који начин су постигнуте.				
Главни део часа				
Дати ученицима задатак да од глине представе неки мотив специфичне текстуре из света који нас окружује. Подстицати ученике да користе разне алате за добијање жељене текстуре. Обилазити ученике и помагати саветима и практично како да постигну жељени ефекат.				
Завршни део часа				
Задужити једног ученика да фотографише радове. средити учионицу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	разноврсни ситни одбачени предмети и материјали различитих текстура, лепак и мека жица			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 7	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Материјали (традиционални и савремени) и врсте материјала	Корелација	биологија, географија, техничко и информатичко образовање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање ликовно-естетске осетљивости за текстуру. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	разноврсни ситни одбачени предмети и материјали различитих текстура, лепак и мека жица	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Шта је текстура, како је опажамо и сазнајемо, врсте текстуре, њихове структуре и реакције на светлост. Приказати ученицима дела из историје уметности на којима су комбиновани различити материјали ради добијања различитих ликовних квалитета.				
Главни део часа				
Дати ученицима задатак да донете материјале склопе у нову целину која може бити колаж или скулптура. Подстицати ученике да размишљају о називима материјала и њиховој сврси као и да уочавају разлике међу њима. Обилазити ученике и помагати тамо где је то потребно. Дозволити ученицима да темперама интервенишу на појединим деловима рада ако сматрају да је то потребно. Подсетити ученике да свом раду дају одговарајући назив. Задужити једног ученика да фотографише час.				
Завршни део часа				
Разговор са ученицима о радовима. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	меке графитне оловке или црни туш.			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 8	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	вербални, демонстративни практични рад и радионица	
Наставна јединица	Својства и врсте текстуре	Корелација	географија, биологија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за текстуру. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке графитне оловке или црни туш.	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Шта је текстура, како је опажамо и сазнајемо, врсте текстуре, њихове структуре и реакције на светлост. Приказати ученицима дела из историје уметности на којима су материјали приказани цртежом.				
Главни део часа				
Дати ученицима задатак да цртежом представе што више различитих текстура у склопу исте композиције. Тражити од ученика да се на раду обавезно појаве природне и вештачке текстуре.				
Завршни део часа				
Направити изложбу радова на табли и тражити од ученика да пронађу успешно представљене текстуре, да објасне шта је то што их чини убедљивим.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, пастел, туш, меке оловке, гумице			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 9	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални, групни	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	дијалoшки, игровне активности, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Текстура – естетска анализа	Корелација	музичка култура, физичко васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за текстуру. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	комбиновани техника: темпере, пастел, туш, меке оловке, гумице	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Шта је текстура, како је опажамо и сазнајемо, врсте текстуре, њихове структуре и реакције на светлост.				
Главни део часа				
Ученике поделити у неколико група. Свака група има задатак да на папиру већег формата прикаже текстуру материјала који је донео један од ученика групе. Водити рачуна да групе раде што различитије врсте текстуре.				
Завршни део часа				
Естетска анализа радова. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 10	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ТЕКСТУРА	Метод рада	вербални	
Наставна јединица	Текстура – естетска анализа	Корелација	биологија, географија, грађанско васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање способности за уочавање, препознавање и стварање различитих квалитета линија. Поступно развијање визуелног мемори- сања и предочавања. Проширивање искуства у коришћењу средстава и материјала. Развијање способности правилног уоча- вања пропорција. Развијање способности обликовања, конструисања и комбинаторике. Проширивање сазнања и искуства уче- ника у коришћењу средстава и материја- ла ликовног изражавања и обликовања.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	-	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Одвести ученике у музеј или галерију.				
Главни део часа				
У музеју или галерији пред ликовним делима са ученицима водити разговор о представљеним и искоришћеним текстурама.				
Завршни део часа				
Повратак у учионицу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	техничке оловке, лењир и меке оловке			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 11	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, решавање проблема -херуистички приступ, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Тонске разлике	Корелација	географија, техничко и информатичко образовање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, аудио-визуелна, мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	техничке оловке, лењир и меке оловке	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
На почетку часа, ученике навести да размишљају о феномену светлости, светлосним изворима у природи, њиховој снази и интензитету. Подстицати ученике да на основу својих искустава извлаче закључке и отварају нова питања о светлости. Користећи расвету у учионици и друге изворе светлости указати ученицима на промене на предметима с обзиром на интензитет светла и њеног распореда у простору. Објаснити појам валера, појам градације и валерску скалу 1-9.				
Главни део часа				
Објаснити ученицима како да конструишу поља за валерску скалу помоћу оловке и лењира. Поља валерске скале не би требало да буду већа од 3x3 cm ради бржег и лакшег рада. Дати ученицима задатак да направе валерску скалу од 1-9 помоћу меких оловака.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		меке оловке и гумице		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 12	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица,	
Наставна јединица	Светло-тамно	Корелација	српски језик и књижевност, историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке и гумице	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3 ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо. Подсетити на појам валера и његову важност у ликовним уметностима. Подсетити на појам контраста и указати на улогу светлосног контраста у ликовним уметностима. Објаснити појам светлотамно (chiaroscuro) и приказати дела из историје уметности.				
Главни део часа				
Ученицима дати задатак да цео папир зацрне меким оловкама а затим да, цртајући гумицом, направе приказ неке драматичне сцене или приказе.				
Завршни део часа				
Направити мању изложбу радова на табли и препустити ученицима да их коментаришу наводећи их да увиде драматични утисак јаког светлосног контраста.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 13	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Степен светлине и затамњености	Корелација	музичка култура, географија, физичко васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо, појам валера и његову улогу у ликовним уметностима. Приказати ученицима дела из историје уметности различитих валерских кључева.				
Главни део часа				
Ученицима поделити црно-беле фотографије. Затражити од ученика да, гледајући у фотографије, прекопирају мотив темперама у боји. Сугерисати ученицима да обрате пажњу на валере и да се труде да у боји на палети нађу исту количину светлости. Препоручити ученицима да, при копирању, иду од већег ка мањем, од основних облика ка сложенијим. У току рада вршити коректуру. Ученици рад довршавају на следећем часу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		темпере		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 14	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Светлина – вежбе	Корелација	географија, музичка култура, физичко васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо, појам валера и контраста и његову улогу у ликовним уметностима.				
Главни део часа				
Ученици настављају рад са претходног часа.				
Завршни део часа				
Направити мању изложбу на табли учионице. Разговарати са ученицима о радовима. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	меке оловке и гумице			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 15	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Градација светлости у односу на одређеност извора	Корелација	историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна	
Васпитно-образовни задаци	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке и гумица	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо. Подсетити на појам валера и појам светло-тамног и њихову улогу у ликовним уметностима. Упутити ученике на размишљање о извору светлости и променама светлости на предметима у односу на њен извор. Објаснити појам градације и градацију светлости у односу на одређеност извора. Посебно објаснити појам сенке – сенку предмета и бачену сенку.				
Главни део часа				
Ученицима дати задатак да као модел узму неколико једноставних једнобојних предмета јасно одвојених страница; гумицу, шестоугаону оловку или сл. и да, гледајући у њих, представе градацију светлости на њима и сенке које ти предмети бацају на подлогу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	меке оловке, гумице и балони			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 16	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Илузија заобљености и пластичности волумена	Корелација	историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке, гумице и балони	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо. Тонске разлике, валер, градација, светло тамно, степен светлине и затамњености, градација светлости у односу на одређеност извора.				
Главни део часа				
Објаснити појам моделације као благе градације кроз примере из историје уметности. Указати на губљење контурних линија предмета тамо где је светлост најјача а на њихову већу дебљину у осенченим деловима. Ученицима задати да надувају по један балон. Балоне повезати један за други и окачити изнад катедре. Задатак ученика је да користећи оловке и гумицу моделацијом представе групу балона. Ученици настављају рад на следећем часу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	меке оловке и гумице			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 17	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Светлина – вежба	Корелација	историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	меке оловке и гумице	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити стечена знања са претходних часова кроз питања и дијалог са ученицима. Појава светлости, њене промене и промене на предметима, како је опажамо и сазнајемо. Тонске разлике, валер, градација, светло тамно, степен светлине и затамњености, градација светлости у односу на одређеност извора.				
Главни део часа				
Ученици довршавају рад започет на претходном часу.				
Завршни део часа				
Укратко поновити знања о начинима за добијање илузије тродиманзионалности и пластичности облика. Анализирати неколико радова и упоредити их међусобно. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 18	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТЛИНА	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Светлина – естетска анализа	Корелација	историја, географија и грађанско васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	-	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Одвести ученике у музеј, галерију или атеље неког уметника.				
Главни део часа				
<p>На путу до музеја, галерије или атељеа водити са ученицима необавезан разговор о светлости и начинима на који се она манифестује на предметима из околине.</p> <p>На лицу места са ученицима водити разговор о радовима са акцентом на светлости. Упознати ученике са кустосом галерије. Замолити кустоса да са децом разговара о радовима.</p> <p>Са ученицима водити разговор на тему како је искоришћена, како је постигнута светлост на изложеним радовима, како на избор утиче избор валера и валерских кључева и како је, помоћу светлости, постигнута тродимензионалност и пластичност.</p>				
Завршни део часа				
Повратак у школу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 19	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Хроматски (основне и изведене боје) и ахроматски скуп	Корелација	историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална, помоћно-техничка и мануелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљиво- сти за боју. Оспособљавање за стваралачко прено- шење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и ап- страктног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за са- мостално откривање визуелних појава и законитости. Развијање интересовања за оплемењива- ње и заштиту природе и унапређење културе живљења.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Ученике увести у разговор о бојама. Како настају боје. Спектар (приказати експериментом).				
Главни део часа				
Обрадити следеће појмове: Освалдов круг боја, основне и изведене боје, механичко мешање боја, ахроматски скуп. Ученицима дати задатак да ураде рад на којем ће, коришћењем само основних боја, добити све изведене боје. Рад ће довршити на следећем часу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 20	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Хроматски (основне и изведене боје) и ахроматски скуп	Корелација	историја, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходног часа: како настају боје, спектар, круг боја, основне и изведене боје, механичко мешање боја. Ахроматски скуп.				
Главни део часа				
Ученици довршавају рад са претходног часа. У току рада вршити коректуру и саветима помагати да ученици добију жељене нијансе боја.				
Завршни део часа				
Направити мању изложбу на табли и разговарати са ученицима о проблемима које су имали при добијању одређених нијанси изведених боја.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 21	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Топле и хладне боје	Корелација	историја, географија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходног часа: како настају боје, спектар, круг боја, основне и изведене боје, механичко мешање боја. Ахроматски скуп.				
Главни део часа				
Објаснити поделу на топле и хладне боје. На примерима из историје уметности показати примену коришћења топлих и хладних боја ради постизања контраста, атмосфере или илузије простора. Ученицима дати задатак да ураде рад на којем ће искористити топле и хладне боје ради добијања контраста, атмосфере или илузије простора. Рад ученици настављају следећег часа.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 22	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Топле и хладне боје	Корелација	историја, географија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходних часова: како настају боје, спектар, круг боја, основне и изведене боје, механичко мешање боја, ахроматски скуп, топле и хладне боје.				
Главни део часа				
Ученици треба да доврше радове започете на претходном часу. У току рада вршити коректуру радова.				
Завршни део часа				
Обавити разговор са ученицима, навести ученике да коментаришу своје и туђе радове и да препознају топло-хладне односе на радовима.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 23	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Комплементарне боје	Корелација	математика, биологија, историја	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно-образовни задаци	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	-	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходних часова: основне и изведене боје, механичко мешање боја, ахроматски скуп, топле и хладне боје.				
Главни део часа				
Објаснити појам комплементарности. Објаснити поделу на комплементарне боје. Приказати комплементарне боје на Освалдовом кругу боја. На примерима из историје уметности показати примену коришћења комплементарних боја ради постизања контраста, целовитости, равнотеже.				
Завршни део часа				
Укратко кроз разговор поновити лекцију. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, оловке у боји, пастели и фломастери			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 24	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	Боја	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Комплементарне боје	Корелација	математика, биологија, историја	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно-образовни задаци	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, оловке у боји, пастел и фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходног часа: појам комплементарности; комплементарне боје.				
Појам комплементарности				
Укратко, кроз примере из историје уметности показати ученицима како различите количине комплементарних боја утичу на њихово међусобно дејство. Ученицима дати задатак да ураде рад само помоћу једног пара комплементарних боја. Рад ће ученици довршити на следећем часу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере, оловке у боји, пастел и фломастери			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 25	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Комплементарне боје	Корелација	математика, биологија, историја	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере, оловке у боји, пастел и фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор са ученицима поновити градиво са претходних часова: појам комплементарности; комплементарне боје.				
Главни део часа				
Ученици довршавају рад започет на претходном часу.				
Завршни део часа				
Изабрати неколико радова и направити анализу коришћења комплементарних парова. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	папирићи различитих боја и нијанси			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 26	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Контраст тоналитета	Корелација	српски језик и књижевност, историја и музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	папирићи различитих боја и нијанси	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Објаснити ученицима следеће појмове: појам тона, тон боје, појам тоналитета; разлике у тоналитетима; локални тон;				
Главни део часа				
Ученицима поделити унапред припремљене папириће различитих боја и нијанси. Тражити од ученика да, користећи папир из блока као подлогу, папириће сложе у неколико група различитих тоналитета. Неколико ученика задужити да радове фотографишу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	темпере и водене боје			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 27	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни практични рад и радионица	
Наставна јединица	Слојевито сликање	Корелација	биологија, историја, географија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	темпере и водене боје	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Навести примере слојевитости у природи. Ученике поступно увести у лекцију разговором о дебљини слоја боје, о њеној провидности, о томе да ли слика има своју дебљину.				
Главни део часа				
Ученицима дати задатак да папир покрију слојем боја са доста воде. Док се слој суши, кроз примере из историје уметности објаснити појмове лазурно, пастуозно и подсликавање. Показати примере где је рељеф слике добијен гребањем горњег слоја. Показати примере укључивања материјала у слику. Ученицима дати задатак да, преко првог слоја, нанесу други слој боја који може бити лазуран или пастуозан. Рад ће ученици завршити на следећем часу.				
Завршни део часа				
Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	колаж папир, ситни предмети и темпере			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 28	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Слојевито сликање	Корелација	географија, биологија, историја	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	папир, картон, боје, лепак, маказе, темпере, акварел, боје и четке	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити лекцију са прошлог часа. Обновити појмове лазурно и пастуозно. Кроз примере из историје уметности подсетити ученике на могућност укључивања материјала у слику.				
Главни део часа				
Ученици настављају рад започет на претходном часу. Рећи ученицима да преко подлоге добијене на претходном часу лепе колаж папир, ситне предмете и слично. Тамо где је то потребно, ученици могу интервенисати пастуозним слојем боје.				
Завршни део часа				
Уз изложбу на табли извршити кратку анализу радова. Сређивање радног простора.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	оловке у боји			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 29	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	демонстративни, решавање проблема -херуистички приступ, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Боја вежбе	Корелација	историја, биологија	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преносење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	оловке у боји	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити градиво са претходних часова: хроматске и ахроматске боје, топле и хладне боје, комплементарне боје, тоналитет. Ученицима поново предочити улогу боја у свакодневном животу и њихово деловање на човека.				
Главни део часа				
Ученицима дати задатак да, оловкама у боји, представе ентеријер по жељи, водећи рачуна о бојама сваког елемента.				
Завршни део часа				
Уз изложбу на табли извршити кратку анализу радова.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 30	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	решавање проблема -херуистички приступ	
Наставна тема	БОЈА	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Боја – естетска анализа	Корелација	грађанско васпитање	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна	
Васпитно- образовни задачи	Развијање сензибилитета за временску и просторну илузију и стварност, уочавање промена у појавама и структурама приликом покрета облика и светлости Развијање практичне интелигенције	Потребан материјал и прибор за практичан рад		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Одвести ученике у музеј, галерију или уметнички атеље.				
Главни део часа				
На путу до музеја, галерије или атељеа водити са ученицима необавезан разговор о боји предмета из околине. На лицу места са ученицима водити разговор о радовима са акцентом на светлости. Упознати ученике са кустосом галерије или уметником. Замолити кустоса или уметника да са децом разговара о радовима. Од ученика тражити да на изложеним радовима траже и препознају топло – хладне односе, комплементарне односе, разлике у валерима, увиде разлике у тоналитетима, као и различите начине за постизање слојевитости.				
Завршни део часа				
Повратак у школу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	обичне оловке и фломастери			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 31	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ	Метод рада	демонстративни, решавање проблема -херуистички приступ, практични рад и радионица	
Наставна јединица	Свет уобразиље у делима ликовне уметности	Корелација	српски језик и књижевност, историја, веронаука, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	визуелна, текстуална	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећај- ности за свет уобразиље у ликовним де- лима. Развијање љубави према ликовном наслеђу. Развијање способности креативног и ап- страктног мишљења. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	обичне оловке и фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз разговор о сновима и бајкама ученике увести у разговор о легендама и митовима.				
Главни део часа				
Приказати примере из историје уметности који приказују легенде и митове. Приказати примере надреалистичког и метафизичког сликарства са кратком анализом дела и упознавањем са уметничким правцима. Дати ученицима задатак да, оловкама на папиру, скицирају два предмета или појаве из стварног живота али у таквом односу у каквом се не могу наћи у стварности. По завршетку скице, рад могу појачати фоломастерима.				
Завршни део часа				
Тражити од ученика да представе своје радове одељењу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час	слободан избор материјала			

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rectangular area with rounded corners, containing numerous horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 32	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ	Метод рада	вербални, демонстративни практични рад и радионица	
Наставна јединица	Свет уобразиље у делима ликовне уметности	Корелација	српски језик и књижевност, историја, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећајности за свет уобразиље у ликовним делима. Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање љубави према ликовном наслеђу. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	слободан избор материјала	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити градиво са претходног часа. Свет уобразиље у ликовним делима, легенде митови, надреализам.				
Главни део часа				
Дати ученицима задатак да на мањем формату илуструју један свој сан или бајку.				
Завршни део часа				
Тражити од ученика да представе своје радове одељењу.				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 33	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Свет уобразиље у делима ликовне уметности – естетска анализа	Корелација	српски језик и књижевност, историја, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећај- ности за свет уобразиље у ликовним де- лима. Развијање чулне осетљивости и осећај- ности за визуелно споразумевање. Развијање љубави према ликовном наслеђу. Развијање способности креативног и ап- страктног мишљења. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Потребан материјал и прибор за практичан рад		
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК:3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Поновити градиво са претходног часа. Свет уобразиље у ликовним делима, легенде митови, надреализам. Поново заједно са ученицима погледати и анализирати радове са претходног часа.				
Главни део часа				
Приказати ученицима већи број радова из историје уметности у којима се јавља фантастика. Водити разговор са ученицима и поредити њихове радове са примерима.				
Завршни део часа				
-				
Потребан материјал и прибор за следећи час				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 34	Датум:
Наставник		Тип часа	обрада	
Школа		Облик рада	фронтални	
Наставна тема	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Метод рада	демонстративни, решавање проблема -херуистички приступ	
Наставна јединица	Визуелно споразумевање	Корелација	српски језик и књижевност, историја, биологија, географија, веронаука, музичка култура, физичко васпитање, ТИО	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	-	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК:3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Преко примера из природе увести ученике у свет визуелног споразумевања. Понашање животиња и људи, покрети, гестикулација, мимика, глума.				
Главни део часа				
Приказати ученицима различите врсте визуелне комуникације. Саобраћај, постери, билборди, рекламе. Приказати различите примере знаковне комуникације из разних области: математика, хемија, музичка култура. Подсетити на појам знака и логотипа и њихову улогу у визуелној комуникацији. Помоћу рачунара и рачунарских иконица приказати пример јасне и једноставне визуелне комуникације у савременом свету. Указати да многе поруке визуелне комуникације шаљемо и примамо несвесно.				
Завршни део часа				
Кроз дијалог са ученицима укратко поновити лекцију.				
Потребан материјал и прибор за следећи час		фломастери		

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 35	Датум:
Наставник		Тип часа	вежбе	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Метод рада	демонстративни, решавање проблема -херуистички приступ, истраживачки рад ученика	
Наставна јединица	Визуелно споразумевање	Корелација	српски језик и књижевност, историја, биологија, географија, веронаука, музичка култура, физичко васпитање, ТИО	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	текстуална, аудио-визуелна, помоћно-техничка	
Васпитно- образовни задачи	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	фломастери	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.1, ЛК.1.1.2, ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.1, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.1, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.1.1, ЛК.3.1.2, ЛК.3.2.1, ЛК.3.2.2, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Кроз дијалог са ученицима укратко поновити знања о визуелној комуникацији стечена на претходном часу. Навести што више различитих примера визуелне комуникације и улогу порука које примамо визуелним путем у свакодневном животу.				
Главни део часа				
Дати ученицима задатак да ураде рад на тему визуелне комуникације по избору. Плакат, знак за неку од учионица школе, иконице за сајт школе, знак школског клуба или сл. Алтернативно, ученике поделити у групе и дати им задатак да осмисле и мобилним телефоном сниме кратак рекламни спот.				
Завршни део часа				
Направити мању изложбу на табли и анализирати радове.				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ПРЕДЛОГ НАСТАВНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ		6. разред	Редни број часа: 36	Датум:
Наставник		Тип часа	систематизација	
Школа		Облик рада	фронтални, индивидуални	
Наставна тема	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Метод рада	вербални, демонстративни	
Наставна јединица	Визуелно споразумевање – естетска анализа	Корелација	српски језик и књижевност, математика, историја, биологија, географија, веронаука, грађанско васпитање, музичка култура, физичко васпитање, ТИО	
Извори и литература	уџбеник за 6. разред	Наставна средства	мануелна, помоћно-техничка	
Васпитно-образовни задаци	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	Потребан материјал и прибор за практичан рад	-	
Образовни стандарди	ЛК.1.1.3, ЛК.1.2.3, ЛК.1.3.1, ЛК.1.3.2, ЛК.1.3.3, ЛК.1.3.4, ЛК.2.1.2, ЛК.2.2.2, ЛК.2.3.1, ЛК.3.2.3, ЛК.3.2.4, ЛК.3.3.1, ЛК.3.3.2, ЛК.3.3.3, ЛК.3.3.4.			
Уводни део часа				
Извести ученике на улицу.				
Главни део часа				
Кроз шетњу насељем разговарати са ученицима о врстама визуелног споразумевања које нас окружују. Указати на бројност и разноликост порука које свесно и несвесно примамо визуелним путем.				
Завршни део часа				
Повратак у школу.				

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing.

ДАТУМ:

БЕЛЕШКЕ

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

БЕЛЕШКЕ

ДАТУМ:

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

ДАТУМ:

БЕЛЕШКЕ

A large white rounded rectangular area containing 25 horizontal dotted lines for writing notes.

Јован Глигоријевић

МЕТОДИЧКИ ПРИРУЧНИК ЗА НАСТАВУ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ
у шестом разреду основне школе

ИЗДАВАЧ

БИГЗ школство д. о. о.

11000 Београд, Булевар војводе Мишића 17, III

ЗА ИЗДАВАЧА

Мирјана Милорадовић

ЛЕКТУРА И КОРЕКТУРА

Бранислав Бугарчић

ШТАМПА

Ротографика, Суботица